

Vendim nr. 138 datë 24.06.2024

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Holta Zaçaj, Kryetare
Marjana Semini, Anëtare
Marsida Xhaferllari, Anëtare

në datën 24.06.2024 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 19 (A) 2024 të Regjistrimit Themeltar, që i përket:

KËRKUES: ARBEN BERBERI

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 13, datë 13.01.2016 të Gjykatës së Apelit Tiranë; nr. 00-2024-107, datë 24.01.2024 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 41, pika 1, 42, pika 1, 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6, pikat 1 dhe 3, shkronjat “b” dhe “c”, të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; nenet 27, 28, 29, 30, 39, 42, 45, si dhe 71 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoi relatorin e çështjes Marsida Xhaferllari, shqyrtoi kërkesën, dokumentet shoqëruese, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N :

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesi Arben Berberi (*kërkuesi*), në cilësinë e një prej trashëgimtarëve të një subjekti të shpronësuar, ka ngritur padi në Gjykatën e Shkallës së Parë Tiranë me objekt: (i) anulimin e pjeshëm të vendimit nr. 970, datë 19.05.2009 të Zyrës Rajonale të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, qarku Korçë, i nxjerrë jashtë juridiksionit administrativ nga Agjencia e Kthimit dhe Kompensimit të Pronave (AKKP) me vendimin nr. 215, datë 22.01.2013; (ii) dhe njohjen e së drejtës së pronësisë dhe kthimin e truallit me sipërfaqe nr. 588 m², të ndodhur në Pogradec.

2. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 9681, datë 08.10.2014, ka vendosur pranimin e padisë, duke ndryshuar pjesërisht vendimin e Zyrës Rajonale të qarkut Korçë; duke njohur të drejtën e pronësisë së subjektit të shpronësuar për truallin prej 588 m²; duke u kthyer trashëgimtarëve 265,6 m² nga trualli në fjalë; si dhe duke i njohur të drejtën e kompensimit për pjesën tjetër.

3. Mbi bazën e ankimit të AKKP-së dhe Avokaturës së Shtetit, Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 13, datë 13.01.2016, ka vendosur prishjen e vendimit dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Pogradec, si gjykata kompetente nga pikëpamja tokësore.

4. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2024-107, datë 24.01.2024, në dhomën e këshillimit, ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuesit, me arsyetimin se ai nuk përmbante shkaqet e parashikuara nga neni 472 i Kodit të Procedurës Civile.

5. Në datën 21.05.2024 kërkuesi, nëpërmjet shërbimit postar, ka paraqitur ankim kushtetues individual në Gjykatën Kushtetuese (*Gjykata*) sipas objektit.

II

Pretendimet e kërkuesit

6. *Kërkuesi*, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se vendimet gjyqësore të kundërshtuara janë rrjedhojë e një procesi gjyqësor të parregullt në aspektin e *standardit të arsyetimit të vendimit*, pasi gjykata e apelit dhe Gjykata e Lartë kanë vendosur në kundërshtim me ligjin në përcaktimin e kompetencës tokësore.

III

Vlerësimi i Kolegjit

A. Për legjitimitimin e kërkuesit

7. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person

fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë edhe kriteret e nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, shterimin e mjeteve juridike efektive, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

8. Kriteret paraprake të pranueshmërisë së kërkesës janë të natyrës kumulative, në kuptimin që ato duhet të plotësohen njëkohësisht. Për pasojë, mjafton mosplotësimi i njërit prej tyre që çështja të mos kalojë për shqyrtim në seancë plenare.

9. Kolegji çmon se kërkuesi legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të shkronjës “F” të pikës 1 të nenit 131 dhe shkronjës “i” të pikës 1 të nenit 134 të Kushtetutës. Ai është palë ndërgjyqëse në procesin gjyqësor të kundërshtuar, ndaj justifikon interesin e tij në çështjen e parashtruar.

10. Lidhur me kriterin e *shterimit të mjeteve juridike efektive*, Gjykata në praktikën e saj ka theksuar se në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “F”, të Kushtetutës, mbrojtja kushtetuese ka një funksion subsidiar, ndaj ajo mund të kërkohe vetëm për një vendim përfundimtar, të çfarëdolloj forme, që përmbyll procesin gjyqësor. Cenimi i së drejtës për një proces të rregullt ligjor, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, mund të pretendohet në këtë Gjykatë vetëm pasi të shterohen të gjitha mundësitë e ofruara nga sistemi i apelineve dhe kjo vlen edhe në rastet kur procedurat gjyqësore paraprake çojnë në një rëndim të mëtejshëm ose në tejzgjatjen e cenimit të kësaj të drejte (*shih vendimet nr. 14, datë 11.03.2021; nr. 29, datë 30.03.2017; nr. 39, datë 06.07.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

11. Në vështrim të standardeve kushtetuese të elaboruara më sipër, Kolegji vëren se objekti i ankimit kushtetues individual është shfuqizimi i vendimit të gjykatës së apelit dhe i Gjykatës së Lartë, me të cilat çështja e kërkuetit është kthyer për rigjykim në shkallë të parë. Rrjedhimisht, vendimi objekt kundërshtimi nuk përbën vendim përfundimtar për efekt të gjykimit kushtetues, sipas nenit 131, pika 1, shkronja “F”, të Kushtetutës, pasi nuk ka përmbyllur procesin gjyqësor për themelin e çështjes. Kjo do të thotë se kërkuesi ka ende mjete juridike efektive në dispozicion për mbrojtjen e interesave të tij gjatë rigjykimit të çështjes, përfshirë më pas edhe mbrojtjen kushtetuese në këtë Gjykatë.

12. Në këto kushte, Kolegji vlerëson se kërkuesi nuk ka shteruar mjetet juridike efektive në dispozicion. Në kushtet kur ky kriter paraprak nuk plotësohet, analiza e përmbushjes së

kritereve të tjera të pranueshmërisë bëhet e panevojshme, për shkak të karakterit kumulativ të tyre.

13. Në përfundim, Kolegji çmon se kërkesa nuk plotëson kriteret ligjore për pranimin e saj për shqyrtim në seancë plenare.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, në bazë të neneve 31 dhe 31/a, pika 2, shkronja “d”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.